

FRANK HERBERT

DUNE

THE FIRST BOOK OF THE DUNE SERIES

WITH AN AFTERWORD BY FRANK HERBERT

INTRODUCTION BY BRUCE WILSON

WITH ILLUSTRATIONS BY JOHN COOPER

WITH A FOREWORD BY FRANK HERBERT

WITH A FOREWORD BY BRUCE WILSON

WITH A FOREWORD BY FRANK HERBERT

WITH A FOREWORD BY BRUCE WILSON

WITH A FOREWORD BY FRANK HERBERT

WITH A FOREWORD BY BRUCE WILSON

WITH A FOREWORD BY FRANK HERBERT

WITH A FOREWORD BY BRUCE WILSON

WITH A FOREWORD BY FRANK HERBERT

WITH A FOREWORD BY BRUCE WILSON

WITH A FOREWORD BY FRANK HERBERT

WITH A FOREWORD BY BRUCE WILSON

WITH A FOREWORD BY FRANK HERBERT

WITH A FOREWORD BY BRUCE WILSON

1965

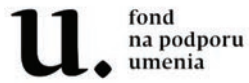
FRANK HERBERT

DUNA

*Z angličtiny preložila
Marína Gáľisová*

Vydanie tejto knihy podporil z verejných zdrojov
Fond na podporu umenia

Frank Herbert: Duna

Prvé vydanie

Copyright © 1965 by Frank Herbert

All rights reserved

Translation © Marína Gálisová, 2018

Slovak edition © Vydavateľstvo Premedia, 2018

ISBN 978-80-8159-647-6

Venujem ľuďom, ktorých úsilie presahuje abstraktný svet ideí a ovplyvňuje „realitu“ – ekológom suchých oblastí, nech sa nachádzajú kdekoľvek, nech pracujú v akomkoľvek čase. Pokorne a s obdivom im skladám k nohám tento pokus o prognózu.

OBSAH

KNIHA I

Duna 9

KNIHA II

Muad'Dib 191

KNIHA III

Prorok 341

PRÍLOHA I

Ekológia Duny 457

PRÍLOHA II

Náboženstvo Duny 465

PRÍLOHA III

Správa o motívoch a cieľoch Bene Gesseritu 473

PRÍLOHA IV

Almanach en-Ašraf
(výňatky z údajov o šľachtických rodoch) 476

Slovník Impéria 478

KNIHA I
DUNA

Začiatok je moment, keď treba najviac dbať na to, aby sa neporušila rovnováha. To vie každá členka sesterstva Bene Gesserit. Keď teda skúmate Muad'Dibov život, dajte si pozor, aby ste ho správne umiestnili do prúdu času: narodil sa v päťdesiatom siedmom roku imperátora padišacha Šaddáma IV. A predovšetkým si uvedomte, aké miesto sa s ním spája: planéta Arrakis. Nedajte sa oklamať tým, že sa narodil na Caladane a prežil tam prvých pätnásť rokov života.

Arrakis, planéta známa ako Duna, naveky patrí k nemu.

PRINCEZNÁ IRULÁN: ÚVOD K MUAD'DIBOVI

V týždni pred odchodom na Arrakis, keď sa záverečné horúčkovité prípravy takmer neznesiteľne vystupňovali, prišla Paulovu matku navštíviť jedna starena.

Zámok Caladan obklopovala teplá noc a prastará kamenná stavba, ktorá bola už dvadsaťšesť generácií domovom rodu Atreidesovcov, razila chladnou vlhkosťou, akoby sa potila, čo sa dialo vždy pred zmenou počasia.

Starenu vpustili bočnou brámkou a previedli klenutou chodbou popri Paulovej izbe, takže nazrela dnu a uvidela ho ležať v posteli.

Chlapec sa prebudil a v slabom svite suspenznej lampy, visiacej až k dlážke, rozoznal objemnú siluetu ženy pri dverách, o krok pred matkou. Starena mu pripomínala čarodejnicu – vlasy ako polepené pavučiny, kapucňa vrhala tieň na jej črty a spod nej žiarili oči ako drahokamy.

„Nie je na svoj vek malý, Jessica?“ spýtala sa starena. Hlas mala zadýchaný a preskakoval jej ako nenaladený baliset.

Paulova matka jej odpovedala mäkkým kontraaltom: „Je známe, že Atreidesovci dospievajú neskôr, ctihodnosť.“

„Počula som o tom, počula,“ zachripela starena. „No už má pätnásť rokov.“

„Áno, ctihodnosť.“

„Prebudil sa a počúva nás,“ pokračovala. „Prefíkanec jeden.“ Tlmene sa zasmiala. „No, vládcovia potrebujú aj prefíkanosť. A ak je to skutočne Kwisatz Haderach... nuž...“

Paul v tieni na posteli pootvoril oči. Starenine oči, podobné bystrým vtáčím korálikom, akoby sa zväčšili a rozžiarili, keď sa stretli s jeho pohľadom.

„Dobre sa vyspi, prefíkanec,“ zaželala mu. „Zajtra budeš potrebovať všetky svoje schopnosti. Stretneš sa s mojím gom džabárom.“

Vystrčila z izby jeho matku a rázne za sebou zabuchla dvere.

Paul ležal a uvažoval: *Čo je to gom džabár?*

V celom tomto období rozruchu a zmeny bola starena tým najčudnejším, čo videl.

Ctihodnosť.

A ešte ten tón, akým sa obracala na jeho matku Jessicu, akoby mala pred sebou obyčajnú slúžku, nie vznešenú členku sesterstva Bene Gesserit, vojvodovu konkubínu a matku vojvodovho dediča.

Je gom džabár niečo z Arrakis, čo musím spoznať, kým tam prídeme? uvažoval.

Šeptom si zopakoval čudné slová: *Gom džabár... Kwisatz Haderach.*

Toľko sa toho naučí. Arrakis bude iný ako Caladan, taký odlišný, až sa Paulovi z nových pojmov točila hlava. *Arrakis – Duna – púštna planéta.*

Thufir Hawat, asasínsky veľmajster jeho otca, mu to vysvetlil: ich smrteľní nepriatelia Harkonnenovci držali Arrakis osemdesiat rokov v pololennom područí vďaka zmluve, ktorá spoločnosti CHOAM umožnila ťažiť korenie predlžujúce život – melanž. Teraz Harkonnenovci odchádzajú a vystrieda ich rod Atreidesovcov, planétu dostanú ako svoje léno – čo je pre vojvodu Leta zdanlivé víťazstvo. Lenže Hawat tvrdí, že práve v tom tkvie najväčšie nebezpečenstvo, pretože vojvoda Leto je v Landsraade obľúbený.

„A obľúbenec vyvoláva žiarlivosť mocných,“ dodal Hawat.

Arrakis – Duna – púštna planéta.

Paul zaspal a snívalo sa mu, že sa nachádza v podzemnej jaskyni na Arrakise a okolo neho sa v slabom svite iluminačných guľ bez slova pohybujú ľudia. Vládla tam slávnostná atmosféra ako v katedrále a on počúval tichučký zvuk – kvapkanie vody. Ešte v tom sne si Paul uvedomil, že si ho po prebudení zapamätá. Pamätal si všetky prorocké sny.

Sen sa rozplynul.

Paul sa napoly prebudil a pocítil, že je vo svojej teplej posteli – uvažoval... uvažoval. Tento svet v zámku Caladan, bez zábavy, bez rovesníkov, ktorí by mu robili spoločnosť, si možno ani nezaslúžil, aby za ním pri lúčení smútil. Jeho učiteľ doktor Yueh mu už naznačil, že na Arrakise sa až tak prísne nedodržiava triedny systém faufreluches. Planéta poskytovala azyl ľuďom, ktorí žili na kraji púšte a nevládol im ani kaíd, ani bašár: piesočnému národu zvanému aj Fremeni, ktorý nefiguroval v nijakom sčítaní Imperiálnej regaty.

Arrakis – Duna – púštna planéta.

Paul si uvedomil vlastné napätie a rozhodol sa precvičiť si jednu z lekcí ovládania mysle a tela, ktorú ho naučila matka. Tri rýchle nádychy odštartovali reťaz reakcií: upadol do vznášajúceho sa vnímania... zaostřil vedomie... rozšíril si aortu... vyhol sa nezaostrenému mechanizmu vedomia... rozhodol sa pre vedomie... krv sa okysličila a rýchlo zaplavila oblasti pretlaku... *nikto nezíska jedlo – bezpečnosť – slobodu iba vďaka inštinktu...* zvieracie vedomie nepresahuje danú chvíľu ani sa v ňom nezjaví myšlienka, že by obeť mohli vyhynúť... zviera ničí a nevytvára... zvieracie slasti

zostávajú blízko k rovine zmyslov a vyhýbajú sa rovine vnímania... človek však potrebuje vzorec v pozadí, prostredníctvom ktorého vidí svoj vesmír... rozhodni sa pre zaostrené vedomie, to ti vytvorí takúto mriežku... telesná integrita nasleduje tok neurónov a krvi podľa najhlbšieho uvedomenia si bunkových potrieb... všetky veci/bunky/bytosti sú nestále... ty sa usiluj o stálosť toku v...

V Paulovom vznášajúcom sa vedomí sa lekcia opakovala stále dookola.

Keď sa úsvit dotkol Paulovej podokenice žltým svetlom, chlapec ho vycítil aj cez zatvorené viečka, otvoril ich, v tej chvíli začul ruch a zhon v zámku a uvidel známe zdobené stropné trámy vo svojej izbe.

Dvere sa otvorili a z chodby nazrela dnu jeho matka, vlasy farby tmavého bronzu jej na temene pridržovala čierna stuha, oválnu tvár mala bez emócií a zelené oči naňho pozerali až so slávnostnou vážnosťou.

„Už si hore,“ poznamenala. „Spal si dobre?“

„Áno.“

Pohľadom skúmal jej vysokú postavu, všimol si náznak napätia v držaní pliec, keď mu vyberala zo šatníka oblečenie. Inému by to napätie ušlo, ale ona ho vycvičila v metóde pozorovania, ktorú používalo sesterstvo Bene Gesserit – naučila ho postrehnúť aj maličkosti. Obrátila sa a podala mu poloslávnostný kabátec s erbom Atreidesovcov, červeným jastrabom, vyšitým na náprsnom vrecku.

„Rýchlo sa obleč,“ súrila ho. „Ctihodná matka čaká.“

„Raz sa mi o nej snívalo,“ povedal Paul. „Kto je to vlastne?“

„Bola mojou učiteľkou v škole Bene Gesserit. Teraz je imperátorovou hovorkyňou pravdy. A... Paul?“ Zaváhala. „Nezabudni jej porozprávať o svojich snoch.“

„Dobre. To vďaka nej sme dostali Arrakis?“

„Arrakis sme nedostali.“ Jessica oprášila smietku z nohavíc a zavesila ich ku kabátcu na stojan pri jeho posteli. „Nech na teba Ctihodná matka nemusí dlho vyčkávať.“

Paul sa posadil a objal si rukami kolená. „Čo je gom džabár?“

Aj teraz mu výcvik, ktorý od nej dostal, odhalil takmer neznateľné závažanie, náznak nervozity, ktorý si vysvetlil ako strach.

Jessica podišla k oknu, roztiahla závesy a zadívala sa ponad sady pri rieke až k hore Syubi. „Čoskoro sa o gom džabáre všetko dozvieš,“ odvetila.

Strach jej tentoraz začul aj v hlase a prekvapilo ho to.

Jessica sa neobrátila, len pokračovala: „Ctihodná matka čaká v mojom rannom salóne. Prosím ťa, poponáhľaj sa.“

Ctihodná matka Gaius Helena Mohiamová sedela v čalúnenom kresle a pozorovala príchod matky so synom. Z okien po oboch stranách bolo

vidieť oblúk južného meandra rieky a zelené polia, ktoré patrili rodine Atreidesovcov, ale Ctihodná matka si výhľad nevšímala. Dnes ráno sa cítila na svoj vek a mala viac než len trochu mrzutú náladu. Pripisovala to medzihviezdnemu letu, nutnosti spolupracovať s tou odpornou Vesmírnou gildou a jej tajnostkárstvu. Mala však pred sebou misiu, ktorá vyžadovala osobnú pozornosť benegesseritky s darom Zraku. Ani hovorkyňa pravdy samotného padišacha sa nemohla tejto povinnosti vyhnúť, keď ju povolali.

Dočerta s Jessicou! pomyslela si Ctihodná matka. *Mala nám porodiť dievča, ako sme jej prikázali!*

Jessica zastala tri kroky od kresla, mierne sa uklonila, pričom len náznakom mávla pravou rukou popri línii sukne. Paul sa uchýlil ku krátkemu úklonu, ktorý ho naučil tanečný majster – tak sa človek klania, keď si nie je istý postavením toho druhého.

Ctihodnej matke neušli odtienky významu v Paulovom pozdrave. Povedala: „Je opatrný, Jessica.“

Jessica položila Paulovi ruku na plece a stisla ho. Len počas jediného úderu srdca jej cez dlaň prúdil strach. Potom sa ovládla. „Tak sme ho to naučili, vaša ctihodnosť.“

Čoho sa bojí? zišlo na um Paulovi.

Starena si v jedinom okamihu preštudovala Paula: tvár oválna po Jessice, ale výraznejšie líčne kosti... havranie vlasy po vojvodovi, ale ich línia nad čelom prezrádzala starého otca z matkinej strany, ktorého meno sa nesmeli vysloviť, a úzky povýšenecký nos. Tvar priamo pozerajúcich zelených očí zdedil po starom vojvodovi, starom otcovi z otcovej strany, ktorý bol už mŕtvy.

Ten rozhodne vedel, ako silno pôsobí bravúra – ešte aj po smrti, pomyslela si Ctihodná matka.

„Naučiť sa niečo je jedna vec,“ poznamenala, „mať to v sebe je druhá. Veď uvidíme.“ Staré oči prebodli Jessicu. „Nechaj nás osamote. Nariadujem ti, aby si sa pohrúžila do meditácie pokoja.“

Jessica zložila ruku z Paulovho pleca. „Vaša ctihodnosť, ja...“

„Jessica, vieš, že je to nevyhnutné.“

Paul zmätene pozrel na matku.

Jessica sa vystrela. „Áno... samozrejme.“

Paul znovu pozrel na Ctihodnú matku. Zdvorilosť a očividná bázeň jeho matky pred touto starou ho nabádali k opatrnosti. A predsa ho strach, ktorý vyžaroval z Jessicy, rozhneval.

„Paul...“ Jessica sa zhlboka nadýchla. „Skúška, ktorú podstúpiš... je pre mňa dôležitá.“

„Skúška?“ Spýtavo na ňu pozrel.

„Nezabudni, že si vojvodov syn,“ dodala Jessica, zvrtila sa a rázne vyšla z miestnosti, len sukňa jej sucho zasvišťala. Dvere sa za ňou rázne zatvorili.

Paul zostal sám so starenou, hnev držal na uzde. „Je vhodné poslať preč lady Jessicu, akoby to bola obyčajná slúžka?“

V kútikoch starých zvráskavených úst sa mihol úsmev. „Lady Jessica bola mojou slúžkou. Štrnásť rokov, v škole.“ Kývla hlavou. „A slúžila mi dobre. Nože, pod sem!“

Rozkaz ho šľahol ako bič. Paul si uvedomil, že poslúchol, skôr než sa nad tým stihol zamyslieť. *Povedala mi to Hlasom*, pomyslel si. Zastal až na jej gesto, znehybnel vedľa stareniných kolien.

„Pozri,“ povedala. Zo záhybov rúcha vybrala zelenú kovovú kocku so stranou dlhou asi pätnásť centimetrov. Obrátila ju a Paul uvidel, že jedna strana je otvorená – čierna, čudesne strašidelná. Do tej zívajúcej tmy nepreniklo žiadne svetlo.

„Vlož do kazety pravú ruku,“ vyzvala ho.

Paula sa zmocnil strach. Chcel cúvnuť, ale starena sa ho opýtala: „Takto poslúchaš vlastnú matku?“

Pozrel jej do bystrých vtáčích očí.

Pomaly, s jasným pocitom nutkania, ktorému nedokázal odolať, vložil ruku do kazety. Najskôr, keď mu tma obklopila ruku, pocítil chlad, potom sa prsty dotkli hladkého kovu a nasledovalo mravčenie, akoby mu ruka stýpla.

Stareninou tvárou sa mihol krutý výraz. Pravú ruku odtiahla od kazety a z boku ju priložila k Paulovmu krku. Zazrel jagot kovu a pohl hlavou, chcel sa k nemu obrátiť.

„Nehýb sa!“ vyštekla.

Znovu používa Hlas! Volky-nevolky jej opäť pozrel do tváre.

„Pri krku ti držím gom džabár,“ povedala. „Gom džabár, pyšného nepriateľa. Je to ihla s kvapkou jedu na hrote. Ale pozor! Neodťahuj sa, lebo ten jed okúsiš.“

Paul sa pokúsil preglgnúť, v hrdle mu vyschlo. Nedokázal odtrhnúť pozornosť od tej zvráskenej starej tváre, od tých jagavých očí, od bledých ďasien, z ktorých vyrastali striebřité kovové zuby, čo sa pri reči blýskali.

„Vojvodov syn sa nepochybne vyzná v jedoch,“ pokračovala. „Naša doba si to vyžaduje, však? Musky na otrávenie nápoja. Šaumás na otrávenie pevného pokrmu. Rýchle jedy, pomalé jedy a všetko medzi tým. Ja ti predstavujem nový jed: gom džabár. Zabíja iba zvieratá.“

Paulov strach prekonala hrdosť. „Opovažujete sa naznačiť, že vojvodov syn je zvieratá?“ zvolal.

„Skôr opatrne naznačujem, že by si mohol byť človek,“ odvetila. „Nehýb sa! Varujem ťa, nepokúšaj sa odtiahnuť. Som stará, ale zabodnem ti ihlu do krku skôr, než urobíš jediný krok.“

„Kto ste?“ zašepkal. „Čím ste oklamali moju matku, že ma s vami nechala samého? Patrite k Harkonnenovcom?“

„K Harkonnenovcom? Nebesia, to nie! Už mlč.“ Suchým prstom sa dotkla jeho krku a on potlačil nutkanie odskočiť.

„Dobre,“ prikývla. „Prvú skúšku si zložil. Teraz ti vysvetlím zvyšok. Ak vyťahneš ruku z kazety, zomrieš. To je jediné pravidlo. Udrž ruku v kazete a prežiješ. Vytiahni ju a bude po tebe.“

Paul sa zhlboka nadýchol, aby ovládol chvenie. „Ak zakričím, o niekoľko sekúnd sa na vás vrhne služobníctvo – a zomriete vy!“

„Služobníctvo neprejde cez tvoju matku, ktorá stojí na stráži hneď za týmito dverami. S tým počítaj. Tvoja matka túto skúšku prežila. Teraz je rad na tebe. Ber to ako poctu. Zriedkakedy doprajeme tento obrad deťom mužského pohlavia.“

Zvedavosť znížila Paulov strach na znesiteľnú úroveň. V hlase starej ženy počul pravdu, nemohol to poprieť. Ak tam vonku stojí jeho matka... ak je toto naozaj skúška... A nech to už bolo čokoľvek, vedel, že sa z toho nevykrúti, že ho v pasci drží jej ruka pri krku: gom džabár. Spomenul si na Litániu proti strachu, súčasť benegesseritského obradu, ktorú ho naučila matka.

„Nesmiem sa báť. Strach je zabijak mysle. Strach je malá smrť, ktorá prináša úplné zničenie. Budem čeliť svojmu strachu. Dovolím mu, aby prešiel okolo mňa i cezo mňa. A keď odíde, obrátim vnútorný zrak, aby som videl, kam šiel. Tam, kam odišiel strach, nezostane nič. Zostanem len ja.“

Pocítil, ako sa mu vracia pokoj, a povedal: „Tak do toho, starena.“

„Vraj starena!“ zhíkla. „Máš odvahu, to ti nemožno uprieť. Nuž, veď ešte uvidíme, kto z koho, mladý páňko.“ Sklonila sa k nemu, stíšila hlas takmer do šepotu: „V ruke, ktorú si zasunul do kazety, pocítiš bolesť. Bolesť. Ale pozor! Ak ruku vyťahneš, tvojho krku sa dotkne gom džabár – smrť bude rýchla ako švihnutie katovej sekery. Vytiahni ruku a vezme si ťa gom džabár! Rozumieš?“

„Čo je v tej kazete?“

„Bolesť.“

Mravčenie v ruke zosilnelo, Paul tuho stisol pery. *Toto má byť skúška?* začudoval sa. Z mravčenia sa stalo svrbenie.

Starena povedala: „Už si počul o zvieratách, ktoré si odhryzli labu, aby unikli z pasce? To robievajú naozaj len zvieratá. Človek zostane v pasci, pretrpí bolesť, predstiera smrť, aby mohol zabiť toho, kto pascu nastražil, a tak odstránil hrozbu svojho druhu.“

Svrbenie prešlo do slabučkého pálenia. „Prečo to robíte?“ spýtal sa jej. „Aby som zistila, či si človek. Buď už ticho.“

Paul zaťal ľavú ruku do päste, lebo pálenie v druhej ruke silnelo. Ho-

rúčava... horúčava... horúčava... horúčava. Cítil, ako sa mu nechty voľnej ruky zatínajú do dlane. Skúsil zohnúť prsty na ruke, ktorá ho páčila, ale nedokázal nimi ani pohnúť.

„Páli to,“ zašepkal.

„Ticho!“

Bolesť mu vystreľovala až k ramenu. Na čele mu vyrazil pot. Každé nervové vlákno kričalo, aby ruku vytiahol z horiacej jamy... ale... gom džabár. Bez toho, aby obrátil hlavu, pokúsil sa pohnúť očami, zachytiť nimi strašnú ihlu pri krku. Uvedomil si svoj prerývaný dych a usiloval sa ho spomaliť, ale márne.

Bolesť!

Jeho svet sa vyprázdnil, nezostalo v ňom nič okrem ruky ponorenej do agónie a prastarej tváre, čo naňho civela zo vzdialenosti niekoľkých palcov.

Pery mal také suché, že ich od seba takmer nedokázal odlepiť.

Páli to! Páli!

Zdalo sa mu, že cíti, ako sa z mučenej ruky odlupuje koža, mäso sa praží, odpadáva a zostávajú iba zuhoľnatené kosti.

Prestalo to!

Bolesť zmizla, akoby ju niekto vypol.

Paulovi sa triasla celá pravá ruka, telo mu zalieval pot.

„Stačilo,“ zamrmlala starena. „Kull wahád! Ešte žiadne dieťa zrodené zo ženy toľko nevydržalo. Asi som podvedome chcela, aby si zlyhal.“ Zaklonila sa a pritom mu vytiahla gom džabár z krku. „Vytiahni ruku z kazety, mladý muž, a pozri na ňu.“

Potlačil bolestivú triašku a zadíval sa na temné prázdno, v ktorom mu zostala ruka, akoby tam sama chcela byť. Spomienka na bolesť mu bránila v pohybe. Rozum mu vravel, že na svetlo vytiahne očernetý pahýľ.

„Vyber ju!“ vyštekla.

Mykol rukou, vysunul ju z kazety, obracal ju, precvičoval si prsty.

„Bolesť spôsobila stimulácia nervov,“ poznamenala. „Nemôžeme len tak pre nič za nič mrzačiť ľudí. Sú však takí, ktorí by za tajomstvo tejto kazety draho zaplatili.“ Zase ju schovala v záhyboch rúcha.

„Ale tá bolesť,“ hlesol.

„Bolesť,“ odfrkla si. „Človek ovládne ktorýkoľvek nerv vo svojom tele.“

Paul až teraz pocítil v ruke pichanie, vystrel zaťaté prsty a civel na štyri krvavé polmesiačky, ktoré mu do dlane vyryli vlastné nechty. Spustil ruku k boku a pozrel na starenu. „Toto ste kedysi urobili mojej matke?“

„Už si niekedy preosieval piesok cez sito?“

Nečakaná otázka ho prekvapila a prinútila spozornieť. Piesok cez sito? Prikývol.

„My benegesseritky takto preosievame jednotlivcov. Hľadáme skutočných ľudí.“

Zdvihol pravú ruku, privolával si spomienku na bolesť. „A viac na to nepotrebuje? Len... bolesť?“

„Ja som ťa pri tej bolesti pozorovala, chlapče. Tvoja matka ti už hovorila, že máme vlastné spôsoby pozorovania. Vidím v tebe stopy jej učenia. Našou skúškou je kríza a pozorovanie.“

Počul jej v hlase súhlas a povedal: „Takže je to pravda!“

Zadávala sa naňho. *Vie vycítiť pravdu! Je možné, že je to on? Mohol by to byť on?* Potlačila nadšenie a pripomenula si: „*Nádej zahmlieva pozorovateľovi zrak.*“

„Vieš, kedy ľudia veria tomu, čo hovoria.“

„Viem to.“

V hlase mu zneli tóny schopnosti overenej viacnásobnou skúškou. Počula ich a dodala: „Azda si Kwisatz Haderach. Sadni si, braček, sem, k mojim nohám.“

„Radšej postojím.“

„Tvoja matka mi kedysi sedávala pri nohách.“

„Ja nie som ona.“

„Ty nás v podstate nenávidíš, však?“ Pozrela na dvere a zavolała: „Jessica!“

Dvere sa rozleteli. Jessica stála na prahu a ostrým pohľadom pozerala do miestnosti. Ostrosť sa však vytratila, len čo uvidela Paula. Slabučko sa usmiala.

„Jessica, prestala si ma niekedy nenávidieť?“ spýtala sa jej starena.

„Nenávidím vás a zároveň vás mám rada,“ odvetila. „Nenávisť sa zrodila z bolesti, na ktoré nesmiem nikdy zabudnúť. A láska... to je...“

„Jednoducho jestvuje,“ dodala starena, ale nežnejšie. „Smieš vojsť, ale mlč. Zatvor za sebou dvere a dávaj pozor, aby nás nikto nevyrušil.“

Jessica vošla, zatvorila dvere a postavila sa chrbtom k nim. *Môj syn žije*, bežalo jej hlavou. *Môj syn žije a je... človek. Vedela som, že je človek, ale... žije. Aj ja môžem žiť.* Dvere, o ktoré sa opierala, jej pripadali tvrdé a skutočné. Všetko v miestnosti bolo neodbytné tu, útočilo jej na zmysly.

Môj syn žije.

Paul pozrel na matku. *Povedala pravdu.* Túžil byť sám a premýšľať nad touto skúsenosťou, ale vedel, že nemôže odísť, kým mu to nedovolia. Starena nad ním získala moc. *Hovorili pravdu.* Jeho matka zložila rovnakú skúšku. Musí v nej byť ukryté nejaké strašné poslanie... lebo bolesť a strach boli strašné. O strašnom poslaní niečo vedel. Vždy pretrvalo, navzdory všetkej pravdepodobnosti. Muselo, nemohlo inak. Paul cítil, že aj on má v sebe strašné poslanie, nesie si ho ako nejakú nákazu. Len ešte nevedel, aké je to poslanie.

„Jedného dňa, chlapče,“ povedala starena, „budeš možno aj ty takto stát pred zavretými dverami. „Chce to guráž.“

Paul sa pozrel na svoju ruku, ktorá zakúsila bolesť, potom zdvihol pohľad k Ctihodnej matke. Jej hlas znel inak ako všetky hlasy, ktoré kedy počul. Slová akoby obklopovala žiara. Akoby ťali do živého. Cítil, že na akúkoľvek otázku by mu odpovedala tak, že by ho pozdvihla z telesného sveta k niečomu vznešenejšiemu.

„Prečo zisťujete, kto je človek?“ opýtal sa.

„Aby sme vás oslobodili.“

„Oslobodili?“

„Ľudia kedysi dávno prenechali myslenie strojom v nádeji, že ich to oslobodí. To však len umožnilo ďalším ľuďom, aby ich zotročili.“

„Nevytvoríš si stroj na obraz mysle človeka,“ zacitoval Paul.

„Tak sa píše v butlerovskom džiháde aj v Oranžsko-katolíckej biblii,“ povedala starena. „Biblia by však mala hlásať niečo iné: *Nevytvoríš si stroj, aby si sfaľšoval myseľ človeka*. Študoval si pod vedením mentata, ktorý je vo vašich službách?“

„Učí ma Thufir Hawat.“

„Veľká revolta nás zbavila barličiek,“ odvetila. „Prinútila mysle ľudí, aby sa rozvinuli. Vtedy vznikli školy, ktoré rozvíjali ľudské talenty.“

„Školy Bene Gesseritu?“

Prikývla. „Z týchto starodávnych škôl prežili len dve hlavné: Bene Gesserit a Vesmírna gilda. Gilda sa podľa nášho názoru zameriava takmer výhradne na matematiku. Bene Gesserit má inú náplň.“

„Politiku.“

„Kull wahád!“ zakliala starena a zazrela na Jessicu.

„Ja som mu nič také nepovedala, ctihodnosť,“ ohradila sa Jessica.

Ctihodná matka sa opäť sústredila na Paula. „Vydedukoval si to z pozoruhodne malého množstva stôp,“ poznamenala. „Veru tak, politika. Pôvodnú školu Bene Gesserit riadili tí, ktorí pochopili, že je nutné, aby ľudstvo plynulo pokračovalo ďalej. A že takáto kontinuita nie je možná, kým sa ľudské plemeno neoddelí od zvieracieho – za účelom šľachtenia.“

Starenine slová Paulovi odrazu prestali znieť tak rýdzo. Urazila v ňom to, čo jeho matka nazývala zmysel pre spravodlivosť. Niežeby mu Ctihodná matka klamala. Očividne verila tomu, čo povedala. Šlo o niečo hlbšie, niečo, čo súviselo s jeho strašným poslaním.

Povedal: „Ale matka mi spomínala, že ani mnohé benegesseritky nepoznajú vlastných predkov.“

„Genetické línie máme v záznamoch,“ namietla. „Tvoja matka vie, že buď pochádza z rodu benegesseritiek, alebo jej rod bol sám osebe prijateľný.“

„Prečo sa teda nesmie dozvedieť, kto sú jej rodičia?“